

Referat af møde om Sydhavnen

Mødet blev afholdt i Kulturhuset Islands Brygge d.12.3.24

Forperson for Amager Vest Lokaludvalg Kresten Thomsen indledte mødet med at byde velkommen og understregede lokaludvalgets store interesse i Sydhavnen og ønske om at få etableret et forum for debat og interessevaretagelse ift. Sydhavnen.

De vigtigste pointer fra mødets oplægsholdere:

Om Københavns Sydhavn historie, kultur og byliv ”til vands og til lands” v. Ib Ferdinandsen, Arkitekt MAA, Planstrategi- by og landskab

- Havvandsstigning kan blive en realitet i Sydhavnen
- Havneparken kan blive en del af en grøn korridor til Amager Fælled
- Byudviklingen er stort set afsluttet
- Nye initiativer for flere aktiviteter i og omkring havnen er på vej

Om Flora og Fauna i Øresund med fokus på Sydhavnen v. Michael Hansen, Marinbiolog, cand. scient. Øresundsakvariet, Københavns Universitet

- Øresund har sammenlignet med de andre danske farvande et meget mangfoldigt og varieret dyre- og planteliv. Det skyldes den helt særlige hydrografi, hvor vandet ligger sig i to lag - ferskvand og saltvand.
- Man skal gøre det mere attraktivt for dyrelivet at leve i Øresund.
- Man bør lave forskellige typer af levesteder som strukturer med tråd-gitter, hulrum eller stenrev, hvor dyrene kan gemme sig i stedet for sponsvægge, der rustner og afgiver zink

Om hydrografi og miljø i Københavns Havn med fokus på Sydhavnen v. Morten Holtegaard Nielsen, Hydrauliker, oceanograf Marine Science & Consulting

- Københavns Havn har relativt kraftige strømninger og stor udskiftning af vandmasserne.
- Saltholdigheden varierer mellem ca. 10 og 25 promille og det har en stor betydning for flora og fauna, men også for transport af spildevand og forurenende stoffer.
- Vi bør se Københavns Havn i kontekst af et stort kompliceret system af vandmasser, strøm og økosystem.
- Pas på med at adaptere forsimplede computermodeller, når man skal regne på f.eks. konsekvenserne af stormflod.
- Vær obs på de kommende store byudviklingsprojekter i Øresund og sørg for at sikre “Nature-Based Solutions” når man byudvikler.

Om kvalitet og kontrol af vandmiljøet i Københavns Havn, herunder Sydhavnen v. Anders Cold, Miljøsagsbehandler, Vand og Natur Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune

-

- Det er Københavns Kommune, der fører tilsyn med badevandskvaliteten. Der tages prøver hele året.
- Kilderne til forurening af havnen er spildevandsoverløb fra kloakker, regnvandsudledninger, uheld og utilsigtede hændelser, fejltilslutninger, forurening fra tidligere havneaktivitet, udløb fra vandløb og bygge- og anlægsaktivitet
- Badevandskvaliteten i havnen er generelt høj – trods mange påvirkninger
- Der er fokus på biodiversiteten i havnen med en indtil videre stor udbredelse af ålegræs og stor artsdiversitet af fisk
- Det er Miljøministeriet, ved Miljøstyrelsen, der overvåger miljøtilstanden i omgivelserne via Novana systemet.
- Københavns Kommune arbejder på at udføre en række nye målinger af miljøfarlige stoffer herunder pfas. Dette sker efter ønske fra politikerne i Københavns Kommune. Der blev iværksat omfattende målinger i 2017 og 2022 (herunder også pfas) på 8 lokaliteter, der viser at vi ligger væsentlig under grænseværdierne for både drikkevand og badevand.
- Perspektiverne ift. vandkvalitet er på den ene side separatkloakering, fornuftige udledningstilladelse, biodiversitetsprojekter som ålegræs og stenrev.
- På den anden side påvirker øget byggeaktivitet vandmiljøet.

Om fremtidens idræts- og friluftsliv v. Charlotte Bach Thomassen, Landsforperson, DGI Fremtidig Udviklingen i danskernes idrætsvaner i det blå er i vækst på landsgennemsnit.

- Byen fortættes og derfor tvinger nøden os ud fra land og ud i vandet. En generel opfordring er, at der skal være arenaer vi kan være på til lands og til vands.
- Idrætsfaciliteter skal højt på dagsordenen, når der by udvikles.
- Vær åben for, at faciliteter ved udviklingen af havnen kan driftes og organiseres på mange forskellige måder. Undgå at begrænse og vær nysgerrig.
- DGI vil arbejde for, at blå arenaer skal være tilgængelige for børn og unge.
- En sikker havn er vigtig: DGI har lavet en blå alliance på tværs af blå foreninger.

Om klimatilpasset natur- og byudvikling i Sydhavnen v. Anna Aslaug Lund, Landskabsarkitekt og adjunkt, Københavns Universitet

- Der findes forskellige modeller for klimatilpasset natur- og byudvikling: tekniske løsninger, naturbaserede løsninger eller landskabsbaserede metoder.
- Tekniske løsninger, som 8 meter højvandsmur er sjældent de kønneste og de stærkeste.
- Grønne diger er mest relevant i Sydhavnens kontekst. De har den kvalitet, at man kommer op i højden og kan laves til grønne forbindelser og parker
- Lynetteholm og Amager er barriere-øer. De sidste 50 år har man urbaniseret barriere-øerne og derfor er de meget udsatte. Vi anbefaler ikke at urbanisere barrierer-øerne, men i stedet tillader dynamikken. Køge Bugt strandpark tillader en dynamik, som ikke påvirker byen.
- Vådområder: strandenge er under pres når havene stiger. Vådområder fungerer som en svamp, der forsinker vandet.
- Regnvandshåndtering i gaderum: et potentiale i klimatilpasning til natur og kan give mere interessante gaderum. Dette er relevant for Sydhavnen.

Følgende emner havde deltagernes opmærksomhed under mødet

Lynetteholms påvirkning af vandkvaliteten

Pfas og pfos i vandet.

Viden og vejledning til grundejere ift. at understøtte biodiversiteten i havnen.

Handicapadgang til det blå.

Byudvikling og behovet for fortætning på bekostning af natur og idrætsfaciliteter.

Erfaringer fra udlandet vedr. koordineret planlægning af vandområder.

Tilbageværende arealer – er der opbakning til idrætsfaciliteter?

Kunst og kultur omkring havnen.

Fravær af faciliteter for ældre.

Forperson Kresten Thomsen takkede for meget spændende og informerende oplæg og afsluttede med at understrege muligheden i, at hvis de mange interessenter omkring havnen organiserer sig kan de blive et talerør for det, der foregår i og omkring havnen.

Lokaludvalget vil gerne hjælpe den proces i gang, men det kræver et engagement fra deltagerne i dag.